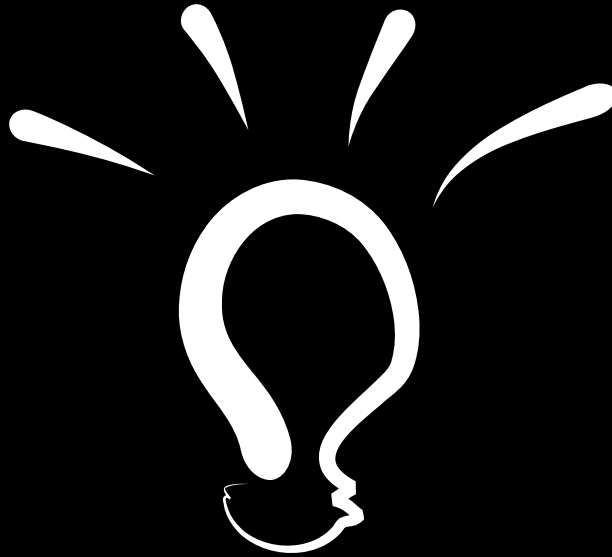

vind je dit essay interessant, voor jezelf, ook voor anderen? deel het, knip de poster uit. Plak het aan een boom, op de wc, maak de beweging waar je onderdeel van wilt zijn. www.verkenningnieuwnederland.nl

waar blijft mijn energie?

Verdien meer op het zelf leveren van energie. Start een bank!
Lees 'Energy Banking' van Camiel Versluis
MVO-marketeer
www.verkenningnieuwnederland.nl

Energy Banking

Camiel Versluis, MVO-marketeer

Energiemaatschappijen zijn niet onverdeeld gelukkig met consumenten die massaal zonnepanelen op het dak zetten. De huishoudens kunnen wel elektriciteit opwekken, maar niet opslaan en dus leveren ze de energie die ze niet direct gebruiken terug aan de energimaatschappijen. Die zijn door de overheid verplicht om de teruggave te accepteren en dat terwijl de teruggave de eigen elektriciteitsproductie ontregelt. Energy Banking kan een uitkomst bieden.

Kracht van de energieleverancier

1 kWh betekent dat 1.000 watt per uur door een draadje van A naar B stroomt. Productieplanning is een cruciaal element van elektriciteit omdat stroom alleen bewaard kan worden in een batterij. Een auto heeft een systeem van 12 volt en dat kan je goed bedienen met een accu. Maar een beetje huishouden heeft tientallen apparaten die werken op 220 volt. Met de huidige stand van de techniek is het bijna onmogelijk om een batterij te maken die alle elektriciteit voor een huishouden kan opslaan.

De kracht van de energieleverancier is dat ze vraag en aanbod bij elkaar brengt in een energiemarkt die gekenmerkt wordt door tijdsgebonden pieken en dalen in de vraag, zonder dat er mogelijkheden bestaan voor opslag. Alles draait om timing en productie. Daarom wordt gebruik gemaakt van verschillende producenten en productievormen met verschillende reactiesnelheden. Elektriciteitscentrales die gas verbranden kunnen heel exact doseren hoeveel elektriciteit ze produceren. Kolencentrales kunnen de kachel minder snel laten afkoelen of bijstoken. Windparken produceren alleen als het waait. Zonnepanelen schikken zich naar de intensiteit van licht en de zon. Afhankelijk van het aantal klanten produceert een energieleverancier een bepaalde hoeveelheid elektriciteit. Alle geproduceerde elektriciteit gaat over centrale hoogspanningsnetten en lichtnetten. Doordat alle verschillende productievormen op één centraal elektriciteitsnet uitkomen, kunnen vraag en aanbod in real-time exact op elkaar afgestemd worden zonder dat 1 kWh opgeslagen hoeft te worden. Hoe groter het elektriciteitsnet, des te

kleiner de pieken en dalen in de totale productie en het opgetelde verbruik.

Nadelen van duurzaam

Als het aandeel duurzame energie stijgt, wordt het moeilijker om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. De productiecapaciteit van zon, wind, water en andere duurzame energie is immers net zo veranderlijk als het weer. Consumenten klagen dat de prijs voor teruggave aan het elektriciteitsnet lager is dan de prijs voor afname van elektriciteit. Energieleveranciers zitten op hun beurt niet te wachten op de willekeur van de thuis geproduceerde elektriciteit die hun uitgebalanceerde productieplanningen in de war schopt. Voorlopig overdrijf ik, want het aandeel decentrale energie is nog niet zo groot. Het verwerken van de decentraal opgewekte energie is eigenlijk een soort verplichte service die men moet verlenen. In het huidige systeem zijn decentrale energieproducenten dus ongewenste concurrenten.

In Duitsland zijn de tarieven voor teruggave aan het elektriciteitsnet gelijkgesteld aan de prijs die consumenten moeten betalen om stroom af te nemen. Nederland staat te trappelen om dit 'goede' voorbeeld te volgen. In Nederland is zoals gezegd het tarief voor teruggave lager dan voor het leveren van stroom. Logisch als je redeneert dat het 'opslaan' van energie in feite een dienst is. En juist dit gegeven opent de weg naar een nieuw energieproduct: energy banking.

Bankieren met energie

In de opkomende decentrale energiemarkt ontstaat er een nieuw speelveld voor de centrale spelers. Producenten en distributeurs van elektriciteit worden energiebankier. De toegevoegde waarde die ze nu leveren, in een real-time energiemarkt, wordt ineens zichtbaar. Huishoudens kunnen overtollige opgewekte energie 'opslaan' bij hun eigen energiemaatschappij die energiebankier is geworden. De opslag is virtueel, want de energie wordt in wer-

‘ OP MIJN BANKREKENING HEB IK EEN SALDO VAN 12.538 KILOWATT ’

kelijkheid direct elders verbruikt. Elektriciteit is nog steeds niet houdbaar.

De energiemaatschappij geeft als energiebankier spaartegoeden uit voor elektriciteit die de klant naar believen kan storten en opnemen. De energiebank die de minste rente rekent is het aantrekkelijkste voor de klant. Rente wordt doorbelast in de energietegoeden of verrekend in geld. Van de rente-inkomsten bekostigt de energiebankier zijn dienstverlening. Het grote voordeel van dit nieuwe naambordje is dat elke eindgebruiker met zonnepanelen direct snapt dat zijn energiemaatschappij hem een dienst levert.

Stroom op Marktplaats

Energy banking is een nieuw level playing field, zoals dat zo mooi heet. Een nieuw systeem waarbinnen vrije concurrentie heerst. Iedereen staat gelijk aan de streep. De huidige energiemaatschappijen zijn de eerste gegadigden om een energy bank op te richten. Zij zijn thuis in de centrale energiemarkt. Ze beschikken over de kennis en de systemen om een administratie op te zetten voor energiebankieren. Men zal vanzelf allerlei energie-bankproducten ontwikkelen. De meest voor de hand liggende zijn een energie-betaalrekening, een energie-spaarrekening en een energie-opslagrekening. Wedden dat ik binnen de kortste keren ook kan beleggen in energieproducten?

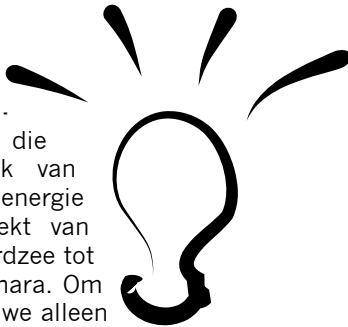
De mogelijkheden zijn talrijk. Via mijn energierekening kan ik namelijk ook eenvoudig stroom overboeken naar een andere rekeninghouder. Ik kan het ook verkopen op marktplaats. Misschien kunnen we straks met de hele buurt een gezamenlijke rekening openen, zodat we van elkaars productiecapaciteit kunnen profiteren. Ik wil ook wel energie kopen van rekeninghouders in Australië die goedkoop zonne-energie kunnen produceren. Het is immers slechts een kwestie van overboeken, tegen die tijd kan dat vast gewoon via een internetaccount. Ik zie het trouwens ook wel zitten om in de warme zomer overtollige energie te sparen voor een koude winter.

Nieuwe stimulering

Momenteel geeft de overheid subsidie op het aankoopbedrag van zonnepanelen en/of op de teruggave prijs van de energieleverancier. Energy banking biedt nieuwe stimuleringsmogelijkheden. De overheid kan simpele fiscale subsidies verstrekken die gekoppeld zijn aan de rekening bij een energiebank. De subsidies kunnen heel precies gedoceerd worden naar draagkracht en inkomensklasse van de eigenaar. Er ontstaan meer en beter afgewogen sturingsmogelijkheden om het opwekken van duurzame energie te stimuleren.

Dus...

Kantoren met zonnepanelen, boeren met ver-
stingsinstallaties en eigenaren van wind-
molens kunnen met hetzelfde gemak inhaken op
het systeem. Energy banking slaat een brug
tussen decentrale energieopwek-
king en mondiale
energieconsumptie.
Het sluit naadloos aan
op de plannen van de
Club van Rome en an-
dere milieuorganisaties die
een Europees netwerk van
duurzaam opgewekte energie
willen dat zich uitstrekt van
windenergie op de Noordzee tot
zonnepanelen in de Sahara. Om
zover te komen hoeven we alleen
maar anders naar een echte vrije
energiemarkt te kijken. Nu al wemelt het van de
energiemaatschappijen die niet zelf hun energie
produceren. Met een beetje frisse blik zijn dit al
energiebanken. Nu alleen nog een energiereke-
ning openen.

Over de auteur

Camiel Versluis (1971) is een conceptueel denker. Hij helpt bedrijven bij het formuleren en vermarkten van MVO ambities.

'Mijn opa was boer en leefde bescheiden. Op een plank boven zijn werkbank stonden allemaal lege sigarendoosjes vol met kromme roestige spijkers. Als hij een spijker nodig had,

sloeg hij met een hamer de spijkers recht. Dat deed hij niet uit zuinigheid, maar uit respect voor de dingen die ons gegeven zijn. Alles wat we onttrekken aan de natuur hebben we te leen, we zijn te gast op aarde. Het is mijn ideaal om de wereld een klein stukje mooier achter te laten dan dat ik hem gevonden heb. Het geeft mij voldoening om een kromme spijker recht te maken.'

Bronnen

De Boer PDM, Schreurs M, Braber KJ. Fotonenboer. Elektriciteit tanken bij de boer in 2025. Utrecht: Stichting Innovatie Glastuinbouw, InnovatieNetwerk en Courage, 2008.

Knies G, Möller U, Straub M. Clean Power from Deserts. Hamburg: Desertec Foundation, 2007.

Nederland krijgt nieuwe energie, Een partijoverstijgend voorstel voor een Deltaplan Nieuwe Energie, Gezamenlijke uitgave 2010 van CDA Duurzaamheidsraad, ChristenUnie TPC Duurzaamheid, D66 Platform Duurzame Ontwikkeling, GroenLinks Milieunetwerk, PvdA Landelijke Werkgroep Milieu & Energie, VVD Commissie Milieu & Duurzaamheid en SGP WI Werkgroep Energie.

Nieuwe energie voor het klimaat, werkprogramma Schoon en Zuinig, VROM 2007.

Brochure Duurzame energie is van iedereen, Europort Kringen, januari 2009.

Energietransitie geeft Nederland nieuwe energie, Federatie van Energiebedrijven in Nederland, 27 april 2005.

Duurzame energieproductie: stimuleren én verplichtingen op maat, Notitie Eneco maart 2010.

Artikel Slimmere elektriciteit kan, Dagblad De Pers 4 maart 2009.

Brief van Stichting Natuur en Milieu d.d. 22 oktober 2008, Onderwerp AO Schoon en Zuinig, Aan de leden van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Zonne-energie voor consumenten, ISBN 978-90-52091-62-4, oktober 2007, Drs. C. de Keizer en dr. E. Alsema, sectie Natuurwetenschap en Samenleving Universiteit Utrecht.

Rapport Enquête Slimme Meters, Vereniging Eigen Huis februari 2010.

Huishoudens; grootte, samenstelling, positie in het huishouden, CBS 2009.

Dit Essay maakt deel uit van het boek 'Verkenning Nieuw Nederland'. Kijk voor meer essays en inspirerende ideeën om je heen en op: www.verkenningnieuwnederland.nl (Daar is het ook mogelijk een fysieke versie van het boek te bestellen)

In dit boek laten inspirerende denkers, groot en klein, zien waar volgens hen Nederland maatschappelijk beter kan. Ze dagen je uit om ook zelf aan de slag te gaan...

De toekomst is eigenlijk nog nooit een extrapolatie van het heden geweest. Morgen zal anders zijn dan gisteren, met andere wensen, andere uitdagingen en kansen. Terwijl we gewend zijn te denken in extrapolaties, zijn er in de samenleving altijd mensen die 'nieuwe dingen zien' of 'nieuwe dingen bedenken'. Zij ondernemen en gaan allianties aan, soms impulsief of omdat ze voelen dat het goed is. Soms om dat ze denken dat het roer voor hen 'nu om moet'. 'De geschiedenis kruipt niet, ze springt', zoals Taleb, hoogleraar Onzekerheidskunde het verwoordt. De gedachte om ons te baseren op het verleden is zo sterk, dat dit de kracht in de kiem smoort om initiatieven te ontplooiën die geen garantie kennen uit het verleden.

Nederland is mooi, sterk en rijk. Rijk aan mensen en rijk aan ideeën. Rijkdom is een voorrecht, maar wel iets dat je moet kunnen zien, waarderen en gebruiken. Want welke inventieve ideeën bevinden zich buiten het gebaande pad en zijn geestverruimend voor de discussies van vandaag? De uitdaging met het boek *Verkenning Nieuw Nederland*, is de verkenning naar dat wat we niet zien, dat wat niet direct opvalt, dat wat we pas zien als we heel goed kijken.

Colofon boek: Verkenning Nieuw Nederland

Tekst- en beeldredactie: Nathalie Lecina (IMI), Floor Jaspers (Floor Jaspers), Susan Bink (Tikimo)

Auteurs (in volgorde van verschijning): Adrian de Groot, Joost Zaat, Annemarie van Dalen, Bas Pastoor, Camiel Versluis, Margot Weijnen, Judith Schueler, Elsbeth Koek, Guido Enthoven, Menno Lammers, Laura Hornick, Julien Haffmans, Jurgan van der Heijden, Els Schopman, Klaartje Molthof, Marleen Sanders, Meike van de Linde, Jurriaan Cals, Floor Jaspers, Jeroen Fikkers, Hester van der Burg, Jan Turk, Marjorieke Glaudemans, Yung Lie, Floor Basten, Derk Jan Stobbelaar, Jet Proost.

Inspirerende tussenstukken: Jul Shakur, Daluca, Nantwan (gedichten)

Fotografie: In deze bundeling komen foto's voor. Deze foto's zijn door de fotografen direct beschikbaar gesteld of beschikbaar gemaakt via Flickr.com onder een Creative Commons Licentie. De Creative Commons Licenties zijn te vinden via de volgende links:

CC BY-SA 2.0: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/deed.en>

CC BY 2.0: <http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en>

Een aantal foto's zijn bewerkt. Zowel de bewerkte als de onbewerkte foto's mogen verder verspreid worden onder hetzelfde license als de originele versie.

p.6: Nationaal Historisch Museum (CC BY-SA 2.0), p.8: M.J. Ambriola (CC BY-SA 2.0), p.21: Gionvanni / Giopuo (CC BY-SA 2.0), p.28 en p.29: FaceMePLS (CC BY 2.0), p.33: Richard Rutter/Clagnut (CC BY 2.0), p.44: Camiel Versluis, p. 49 boven: Marc Samsom (CC BY 2.0), p.49 onder: Geoffrey Magnan/Geoffrey M. (CC BY 2.0), p.54: DJ Hoogderdijk / Denkrahm (CC BY), p.78: Pete Birkinshaw / BinaryApe (CC BY 2.0) en Patrick Savalle (CC BY 2.0), p. 86: Susan Bink, p. 93: Tup Wanders / Tuppus (CC BY 2.0), p.95: Randy Aquilizan / irOcko (CC BY 2.0), p.97: Michael Coté/Cote (CC BY 2.0), p.97: Randy Aquilizan / irOcko (CC BY 2.0), p.107: H.L.I.T. (CC BY 2.0), p.110: Esther Westerveld / westher (CC BY 2.0), p.112: Guy Renard / Tusca Mendaharin (CC BY 2.0), p. 119: FaceMePLS (CC BY 2.0) met graffiti van Lastplak, p.127: Susan Bink, p. 155: Bert Kaufmann (CC BY 2.0), p.161: Bert Kaufmann (CC BY 2.0)

Logo en illustraties: Nathalie Lecina en Susan Bink

gedrukt door: Wöhrmann Printservice (www.WPS.nl)

ISBN 978-90-8570-970-1

© IMI, het copyright per essay berust bij de respectieve auteurs, 2012

